تصریح روایت عبدی به قاعده رؤیت قبل از زوال و الحاق یوم رؤیت به شهر لاحق

خب روی مبنای خود شما در بلد غربی ما هلال داریم یا نداریم؟ از تحت‌الشعاع بیرون آمده است. چرا شما می‌گویید رؤیت برای بلد غربی کافی نیست و فتوای شما عوض شده؟ چون می‌گویید رؤیت ندارند. پس اصل این را که برای کل، هلال داریم را قبول دارید.

نکته‌ای که باید بگویم این است: در وقت غروب قم هلال را دیدیم و آنها ساعت ده صبحشان است، هلال قرار شده چقدر فاصله داشته باشد؟ به طرف مشرق پشت سر شمس دارد می‌آید. نیم ساعت. اگر فرض گرفتیم که آنها دیدند. اگر فرض گرفتیم که آنها دیدند، آن هلالی که آنها در ساعت ده صبح به آن نگاه می‌کنند، با آن هلالی که الآن در افق غروب قم می‌بینیم، دو تا هلال هستند یا یکی؟ یک هلال است. خیلی روشن است. آنها در ساعت ده صبح در روز می‌بینند و ما هم در اینجا می‌بینیم.

حال به جایی برویم که وقت طلوعش بود. لحظه غروب ما وقت طلوع آنها بود. خب مشکل وقت طلوع چه بود؟ گفتیم در آن زمان که هلال در زیر است. خب زیر باشد. صبر می‌کنیم دو ساعت دیگر بالا می‌آید. وقتی بالا آمد و آن را دیدند، قبل از زوال دیده‌اند.

جالب این است از شواهدی که حاج آقای سیستانی برای اثبات اول شب در محاسبه ماه می‌آورند، همان روایتی است که در مصباح سید بحث می‌کردیم. دو روایت داشتیم؛ یکی روایت حماد بود و یکی روایت عبدی بود. ایشان برای بحث خودشان روایت حماد را می‌آورند. خب روشن است هر کسی چیزی را می‌آورد که حرف خودش را تأیید می‌کند. در روایت حماد امام فرمودند: «اذا رئی قبل الزوال فهو لليلة المضية»، گفتند ببینید پس شب میزان است. ببینید حضرت در اینجا فرمودند شب میزان است!

استادشان در منهاج که فتوا داده‌اند، از تعبیر روایت حماد استفاده کرده‌اند؟! نه. از تعبیر روایت عبدی استفاده کرده‌اند. فرمودند: «و لا يبعد ثبوته برؤيته قبل الزوال،فيكون يوم الرؤية من الشهر اللاحق»؛ کاری به شب نداشتند. این تعبیر روایت عبدی است. حضرت فرمودند: «اذا رئی قبل الزوال فهذا اليوم من الشهر الآتي، اذا رئی بعد الزوال فهذا اليوم من الشهر الماضي». این روایت عبدی خیلی مهم است. جلوتر هم عرض کردم کلیدی است برای بسیاری از مطالبی که گفتم صبر کنید تا خلأ شناسایی شود. تعبیر روایت مهم است. خوشبختانه در زمان ما، مرحوم آقای خوئی تعبیر روایت عبدی را آورده‌اند و به تبع ایشان، بسیاری از مفتین که منهاج دارند

همین تعبیر را آورده‌اند. یعنی عین تعبیر روایت عبدی را در فتوای آورده‌اند که الآن ما در مقام زبان گیری به‌خوبی می‌توانیم زبان بگیریم. می گوییم ببینید در چند منهاج می‌گویند «اذا رئی الهلال قبل الزوال فهذا الیوم...»، این خیلی تفاوت می‌کند از نظر بحث‌هایی که بعدا می‌خواهیم ادامه دهیم.

بازبینی #1
ایجاد شده 4 مه 2026 12:48:25 توسط ... .
به روزرسانی شده 4 مه 2026 12:48:45 توسط ... .